

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Goveu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

POTRJEJENA VEST O OSNUTKU ODLOKA PREDSEDNIKA REPUBLIKE GLEDE OBVEZ IZ ČL. 8 OSIMSKEGA SPORAZUMA

Slovinci ogorčeno odklanjamo poskus omejevanja naših narodnostnih pravic

Deželna komisija za izvajanje osimskega sporazuma je včeraj začela razpravo o tem osnutku in jo odložila na petek - Ostre reakcije Slovenske kulturno-gospodarske zveze, Slovenske skupnosti in KPI

Skrupulozno zaskrbljujoča vest, ki smo jo včeraj izvedeli iz neuradnih virov, je bila v teku včerajšnjega dne potrjena. Posebna komisija deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine za vprašanja, ki zadevajo izvajanje osimskega sporazuma, je na svoji včerajšnji seji začela razpravo o osnutku vladnega pooblaščenega odloka o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v smislu člena 8 osimskega sporazuma, ki obvezuje italijansko državo, da z ustreznimi notranjimi zakonskimi ukrepi varuje pravice slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Iz skrajno skopega poročila tiskovnega urada dežele se da razbrati, da je komisija začela razpravo o tem osnutku zakonskega dekreta in o shemi mnenja deželnega odbora, ki vladni predlog v načelu sprejema. V razpravo so posegli včeraj le štirje člani komisije (Zanfagnini - PSI, Morrelli - MSI, Štoka - SSK in Cecovini - LpT), nakar so razpravo odložili na petek. Kolikor smo mogli se izvedeti, je bila včerajšnja raz-

prava le uvodna in načelna. Socialist Zanfagnini naj bi izrazil nasprotovanje osnutku, češ da pomeni v tem trenutku, ko je na delu posebna vladna komisija za globalni zaščitni zakon v Rimu, le novo oviro delu komisije. Predstavnik Slovenske skupnosti Štoka je prav tako zavrnil osnutek odloka tako zaradi njegove omejevalne vsebine kot zaradi načina njegove predložitve in je zahteval, naj se komisija takoj posvetuje s slovenskimi organizacijami. Mislovec in novi tržaški župan Cecovini baje nista pokazala za vprašanje posebnega zanimanja zaradi svojega splošnega nasprotovanja osimskim sporazumom in vsem določbam, ki izvirajo iz njega.

Ogorčenje, ki ga je vest vzbudila v vsej slovenski javnosti, je sprito potrjuje naše včerajšnje skrajno zaskrbljujoče vesti, popolnoma upravičeno in je že dobilo izraz v ostrih izjavah Slovenske kulturno-gospodarske zveze, Slovenske skupnosti in KPI.

Izjava SKGZ

Predsedstvo ministrskega sveta Italijanske republike je 15. julija 1978 poslalo deželni vladi Furlanije - Julijske krajine «Načrt odloka predsednika republike o določbah za zagotovitev uresničitve obvez, ki izhajajo iz 8. člena italijanske - jugoslovenske pogodbe v Osimu z dne 10. novembra 1977» (na podlagi 3. člena zakona z dne 14. 3. 1977, št. 73). O tem odloku naj bi deželna vlada na podlagi omenjenega zakona št. 73 z dne 14. 3. 1977 izrekla svoje mnenje.

Načrt odloka vsebuje 7 členov in obrazložitev. V sami obrazložitvi postaja jasno, da izhaja italijanska vlada iz najočnej in nesprejemljive interpretacije 8. člena osimske pogodbe, češ da je dolžna ohraniti te uresničene določbe posebnega statuta Londonskega sporazuma in zagotoviti raven dosežene zaščite za Slovence v nekdanji coni A, tj. v tržaški provinci. Za vse ostale Slovence, goriske, beneške in kanalske, pa se obrazložitev sklicuje na «drugačen» instrument, ki naj bi ga spremenili in «urečili».

Prav posebno pa je obrazložitev nemogoča, ko ugotovljamo, da bodo še vedno v veljavi vsi ukrepi, ki so bili v korist tržaških Slovencev - kakršni koli način sprejeti - zakonski ali praktični post, saj je znano, da takih ukrepov v glavnem ni bilo in da je italijanska država razen delno za šolo in za nekatere stalne opreke pravice na jezikovnem in toponomastičnem področju stalno odklanjala zahteve Slovincem in italijanske demokracije javnosti za popolno, vsebinsko in formalno uresničenje posebnega statuta Londonskega sporazuma.

Obrazložitev tudi navaja, naj bi poleg obstoječih zakonodajnih in dejavnih veljavni tudi praktične mere, kar pa je zelo sporno, če pomislimo, da se v 7 členih predloženega načrta ta obljuba ne potrjuje za konkretno.

Na ta način je dejansko načrt predsedstva vlade ne le korak nazaj od posebnega statuta, pač pa zelo nevaren instrument, ki lahko izniči celo maloštevilne ukrepe, ki jih je slovenska narodnostna skupnost na Tržaškem priborila na podlagi težkega dolgoletnega boja.

V svojih 7 členih načrt odloka predvideva le pravico Slovincem kot posameznikom do uporabe slovensčine - ustno in pisno - v zvezi z upravnimi in sodnimi oblastmi in pravico do prevoda v slovensčino. Zato načrt predvideva nekaj prevajalcev, ki naj bi bili vsako leto sporni imenovani in bi jih prefektura dodeljevala raznim uradom. Na sodišču pa bi delovali tolmači, ki so bili imenovani za potrebe tujih državljanov.

Glede imen in priimkov pa bi se nadaljevala dosedanja praksa na podlagi še obstoječega fašističnega zakona iz leta 1939, samo brez stroškov.

Na koncu pa se predlaga dodelitev Narodnega doma pri Sv. Ivanu Slovincem v Trstu, kar bi bila Italija dolžna storiti že takoj po letu 1954.

Dva člena načrta odloka pa govorita o 313 milijonih, ki naj bi bili od 1979 do 1981 na razpolago za prevajalce.

Načrt odloka je po svoji vsebini in po svojem duhu v nasprotju s pravilno interpretacijo 8. člena osimske pogodbe, saj je njegovo razlago potrebno iskati v uvodu pogodbe, ki teritorialno ne omejuje zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Interpretacija vlade je torej nepravilna, diskriminacijska, protidemokracijska in protuslovenska, saj je v pogodbi zelo jasno poudarjeno, da je treba pri zaščiti Slovincem izhajati med drugim iz notranje ureditve, katere osnova je ustava.

Načrt odloka v zakonski obliki uveljavlja teritorialno diskriminacijo, tu formalno ločuje tržaške Slovence od ostalih, namišljenih «ščiti» tržaške Slovence in grobo diskriminira goriske, beneške in kanalske Slovence.

Poleg navedenega na načrt odloka predstavlja fašificiranje samega posebnega statuta Londonskega sporazuma, ki ga Italija ni hotela nikoli zakonsko uveljaviti in ga je le delno in le teoretično administrativno uveljavila. Načrt zakona v bistvu uveljavlja omejeno pravico pos-

Stališče SSK

Na seji v ponedeljek, 4. t.m. je Drago Štoka kot deželni tajnik Slovenske skupnosti seznanil deželno tajništvo z osnutkom deležnega dekreta, ki naj bi uresničeval osmi člen osimskega sporazuma glede manjšinske zaščite, do katerega je prišel kot član deželne posvetovalne komisije o osimskih sporazumih. Gre za dokument, ki nosi datum 15. julija in o katerem se mora izreči deželni odbor. Zdi se - je namreč v poročilu SSK - da je nastal ob popolni tajnosti brez posvetovalne predstavnosti slovenske manjšine in celo brez vednosti članov rimske komisije, ki je bila izbrana nalašč zato, da rešuje probleme v zvezi z globalno zaščito. Ni znano, v kakšni meri so pri sestavi tega osnutka sodelovali stranke, ki v Rimu podpirajo Andreotijev vladno in v kateri so vključeni Slovenci.

Člani deželnega tajništva SSK so po preučitvi osnutka soglasno ocenili dokument kot neugoden in v nasprotju s pričakovanji slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Žal se v tem dokumentu odražajo slutnje, na katere je opozarjala SSK že ob sprejemanju in ob ratifikaciji osimskih sporazumov, kajti kratki osnutek vsebuje samo sedem členov, omejuje se izključno na Slovence v tržaški pokrajini in kljub sklicevanju na londonski sporazum bistveno omejuje njegovo vsebino. Od redkih določil, ki jih predvideva, so nekatera že itak uresničena, druga pa nezadovoljiva in nejasna formulirana. Od sedmih členov samo trije urejajo zahteve slovenske manjšine in se nanašajo na: rabo jezika za upravno in juridikalno oblastjo, vračanje spremenjenih priimkov v prvotno obliko in izročitev svetoinskega narodnega doma družbi Dom v uporabo. Manjka, kot rečeno, vsakršna omemba pravic Slovincem v vjem-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Stališče KPI

Deželni svetovalec dr. Boris I. skra, ki pri deželnem komiteju KPI odgovarja za vprašanja slovenske manjšine, je dal sledečo izjavo: «Posebna deželna komisija za izvajanje osimskih sporazumov je začela proučevati dva vladna dekreta, ki zadevata preureditev pristanišče ustanove ter obveznosti, izhajajoče iz 8. člena osimskega dogovora. V zvezi s tem drugim dekretom se zdi komunistični partiji potrebno, da vnaprej pojasni svojo negativno oceno, ki bo podrobneje obrazložena na petkovi seji komisije, ko se bo o tem pričela razprava.

Ta ocena izhaja iz prepričanja KPI, da je mogoče rešiti vprašanja pravic Slovincem samo v globalnem okviru, kar pomeni zajamčiti priznanje vseh pravic vsem pripadnikom manjšine v deželi.

Dekret se loteva samo nekaterih fragmentarnih aspektov te problematike, pri tem pa jih omejuje samo na tržaško področje. Gre za izredno reductive poglede, ki težijo k ohranitvi ločevanja Slovincem v kategorije.

Vsebinska tega dekreta je v protislovju z izrazi dobre volje, ki smo jih zabeležili v parlamentu ob ratifikaciji osimskih sporazumov z

(Nadaljevanje na zadnji strani)

V POČITNIŠKI REZIDENCI AMERIŠKEGA PREDSEDNIKA

CARTER BO DANES SKUŠAL POSREDOVATI MED BEGINOVIMI IN SADATOVIMI STALIŠČI

Diametralno nasprotni teze o odnosih med Izraelom in arabskim svetom o izraelskem umiku ter o Palestincih - Sadat se bo udeležil 20. septembra srečanja «fronte zavračanja»

NEW YORK — Egipčovski predsednik Sadat in izraelski ministri predsednik Begin sta včeraj prispevala v počitniško rezidenco predsednika ZDA Carterja v Camp Davidu, kakih sto km od Washingtona v gorovju Apalah. Po prihodu sta se srečala z gostitelji, toda uradni pogovori o rešitvi krize na Blisknem vzhodu se bodo začeli danes. Egipčovski predsednik je dopotoval v New York včeraj, potem ko se je predvčeršnjim pogovarjal v Parizu s francoskim predsednikom Giscardom d'Estaingom. Zdi se, da je Sadat skušal doseči od francoskega državnika, da bi se Francija zavzela pri članicah EGS, da bi v največji meri podprle egipčevske zahteve.

Izraelski premier Begin pa je prišel v New York že predvčeršnjim ter se je tam zadržal en dan kot gost ameriških judovskih pravkov. Kot Sadat, je tudi on prišel v Carterjevo počitniško rezidenco v Cartociu Mountainu s helikopterjem. Ameriški predsednik je prišel tja že predvčeršnjim.

Koliko časa bodo trajali pogovo-

ri, na katerih bo Carter skušal posredovati med diametralno nasprotnimi stališči svojih sobesednikov? Glede tega ni bil postavljen noben rok, toda opazovalci menijo, da bi srečanje utegnilo trajati en teden. Tudi ni bil vnaprej določen noben dnevni red. Zato bo vsa teža začelnih pogovorov verjetno padla na Carterjeva ramena. Pogovori se bodo odvijali v popolni izolaciji, skoraj brez stikov z zunanjo svetlo, a vse področje Carterjeve reziden- ce je strogo zastraženo.

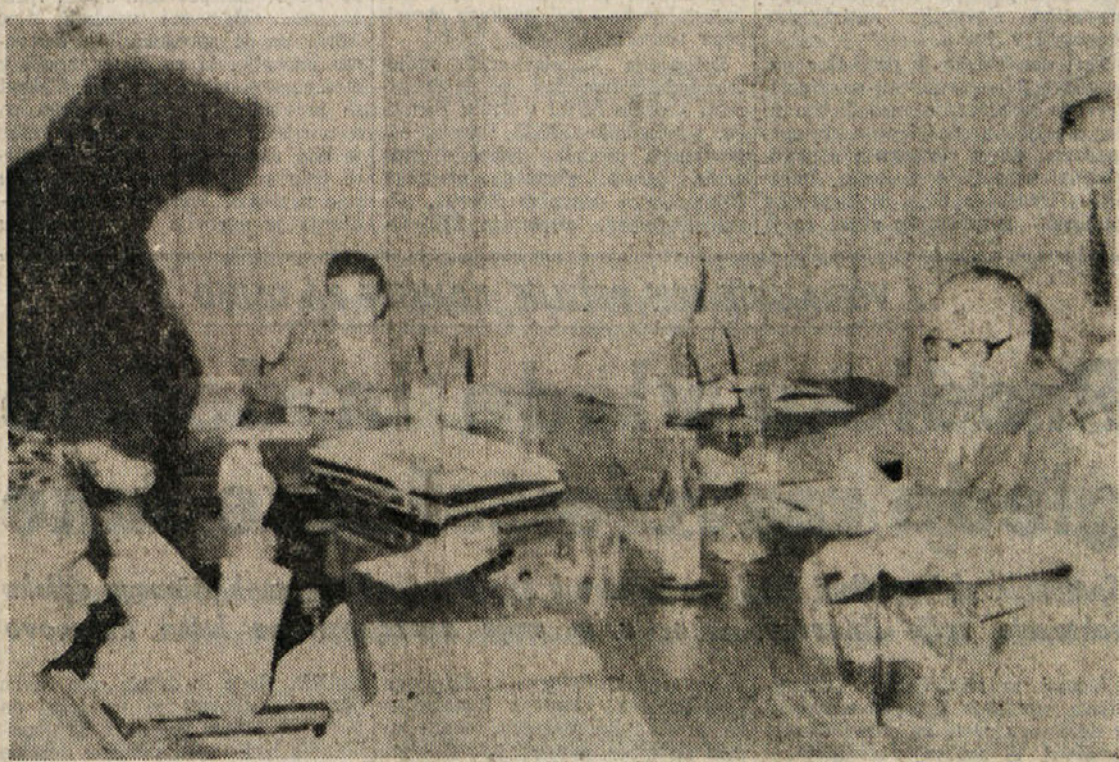
Kakšne so perspektive pogovorov? Ameriški predsednik Carter se je javno zahvalil Sadatu in Beginu, da sta se odzvala njegovemu vabilu v trenutku, ko bi politične posledice propada vrha utegnile biti zelo hude in ko so perspektive polnoga uspeha precej odmaknjene.

Carter je nadaljeval: «Absolutno je potrebno, da se dosežejo kompromisi, brez katerih je nemogoče vsakršne napredke. Prožnost bo jedro naših nadi».

Sadatova in Beginova stališča so, kot smo rekli, diametralno nasprotna. Gre pa za tri glavne probleme: 1. odnosi med Izraelom in arabskim svetom, 2. izraelski umik iz Cisjordanije in področja pri Gazi ter 3. palestinska domovina. To zadnje vprašanje je morda najbolj žgoče.

Izrael nocoj glede tega vprašanja popusti niti za ped. Kvečjemu bi bil pripravljen sprejeti kak predlog (kot je bil ameriški) o nekakšni avtonomiji Palestincev pod izraelsko kontrolo. Egipci pa z druge strani zahtevajo popoln umik Izraelcev z vseh zasedenih področij (prav predvčeršnjim pa so Izraelci uradno odprli novo izraelsko naselbino v Golanskem gorovju).

Voditelj Palestincev Arafat je izjavil, da so perspektive vrha v Campu David nične in da bo PLO okrepila gverilo v Izraelu (včeraj sta bila tam dva bomba atentata).

Med sejo vodstva KPI

(Telefoto ANSA)

«Demokracijski Čile» poziva javno mnenje proti fasistični junti

Gen. Pinochet namerava uradno proglasiti smrt vseh 2.500 demokratov, ki so izginili v čilskih zaporih

RIM — Gibanje «Demokracijski Čile» je iz Rima sprožilo poziv na stranke, parlament, sindikate, ženske, študentske in kulturne organizacije, da javno mnenje naj se mobilizira proti dekretu, ki ga je napovedal general Pinochet, s katerim bodo uradno proglasili za mrtve vseh 2.500 čilskih državljanov, ki so izginili neznano kam, potem ko so padli v roke tajne policije.

«Demokracijski Čile» pravi, da je zbral dokaze, da je veliko izginulih še živih, preglasitev smrti pa bi preprečila vsakršno morebitno preiskavo o njihovi usodi. Potrdilo o smrti, ki ga nameravajo izročiti svojem izginulim, bi na ta način predstavljalo nekakšno legalno kritiko za vse zločine in grozodejstva, ki jih je fašistična policija zakrivala proti političnim zapornikom.

NA PROGI BOLOGNA-FIRENCE SE ATENTAT PO NAKLJUČJU NI SPREMENIL V TRAGEDIJO

Vlak, ki bi moral po progi, kjer je bila eksplozija, so zaradi popravil preusmerili na vzporedni tir

FIRENCE — Prejšnjo noč je nekaj pred polnočjo eksplodiral na železniški progi Bologna - Firenze, točneje med postajama Vernio in Vaiano, peklenjski stroj. Slučaj je preprečil izredno hudo nesrečo. Tik pred eksplozijo je namreč vozil na omenjeni železniški progi vlak «Conca d'Oro», ki ga je sestavljalo 12 vozov, polnih potnikov. Eksplozija, peklenjskega stroja, ki je bila v bližini predstora je zvonila tragično in podrla drog, ki nosi električne žice. Padle žice so ustavile tek vlaka, pa tudi strojevodja je zavril. Kamenje, ki se je razletelo po eksploziji, je razbilo šipe lokomotive. Sreča v nesreči je bila, da so zaradi popravil na progi preusmerili vlak na tir vzporeden omenemu, po katerem bi se moral petati. Nekaj pred eksplozijo se je po predvidevanju tir peljal vlak «Freccia del Sud». Čas, ki je potoval med prihodom enega in drugega vlaka, so delavci izkoristili za preusmeritev vlaka «Conca d'Oro». Če bi preusmeritve ne bilo, bi se atentat sprevrgel v tragedijo.

Na mesto nesreče so prišli preiskovalci, ki pa se o atentatu še niso izrekli. Peklenjski stroj so postavili pod tračno izvedenco, ki so dobro preračunali posledice atentata, da za preusmeritev vlaka niso vedeli.

Takoj po eksploziji je bila proga Bologna - Firenze prekinjena. Ni bilo mogoče izkoristiti niti proge Bologna - Pistoia. Eno smer proge so delavci popravili v včerajšnjih jutranjih urah, obenem so ponovno uporabili, potem ko so izvedenci pregledali tračnice, kjer je bila eksplozija.

Takoj potem, ko so v Firencih izvedeli da atentat je predsednik deželnega sveta poslal italijanske notranjemu ministru telegram, kjer izraža ogorčenje toskanskega prebivalstva nad atentatom, ki se ni sprevrgel v tragedijo le po na-

ključju. Protestno izjavo je izdalo tudi enotno tajništvo sindikatov CGIL-CISL-UIL.

Železniška proga Bologna - Firenze je bila že pri začetku tragičnih atentatov in nesreč. Aprila leta 1974 je prav na delu proge, ki pelja v Vernio, eksplodiral peklenjski stroj. Okoliščine je sprožil alarm in železničarjem je uspelo z avtomatičnim semaforjem ustaviti vlak, ki je prihajal iz Parize. Na isti progi je se avgusta 1974. leta izvršil tragični atentat na vlak «Italcus». Takrat je izgubilo življenje 12 potnikov, 48 pa jih je bilo ranjenih. Aprila letos so se blizu kraja, kjer so prejšnjo noč izvedli atentat, iztirile tračnice in povzročile trčenje dveh vlakov. Vse osebe je v nesreči izgubilo življenje. (am)

Danes bodo stavkali letalski asistenti

RIM — Zaradi stavke letalskih asistentov sta družbi «Alitalia» in ATI sporočili, da sta uknili od 12. do 24. vse polete «Alitalia» iz Rima in ATI iz Rima in Neapla. Letala za Montreal, Toronto, Teheran bodo odletela pred polnočjo, za New York, Kairo, Lagos in Amman pa po polnoči.

PEKING — Kitajski predsednik Hua Kuo-feng se je po potovanjih v Romunijo, Jugoslavijo in Iran včeraj vrnil v Peking po nekajdnevnem potanku v severozahodni pokrajini Sinkiang. Kitajskega državnega glavarja so na letališču pričakali štirje podtajniki partije in najvišje politične in vojaške oblasti. Ob tej priliki je bila tudi izražena pozitivna ocena obiskov, ki bodo veliko prispevali k utrjevanju prijateljskega sodelovanja Kitajske z Romunijo, Jugoslavijo in Iranom.

RIM — Se najaktivnejši je pravzaprav Craxi, ki ne miruje in se premika z vrtoglavo naglico in noče, da bi se napeta vrv spustila. Tako je v intervjuju za tednik «Europeo» pojasnil, da bo PSI nadaljeval s politiko «razčiščenja», na nekem festivalu «Avanti» pa je spregovoril o gospodarskih temah, ki postajajo preizkušni kamen učinkovitosti in dejavnosti vladne ve-

O gospodarstvu, se pravi triletnem vladnem načrtu, je razpravljalo tudi vodstvo KPI. Osvajalo je Napolitanovo stališče, da bo KPI zahtevala spremembo in temeljito izboljšanje «Pandolfijevega načrta». V tem okviru KPI jemlje na znanje pripravljeno vlado, da predela «triletko» skladno z zahtevami strank večine.

Socialistično vodstvo bo o tem razpravljalo danes in vse kaže, da bo potrdilo to enotno usmeritev levice, kajti od tega, kako bo «triletko» stvarna glede investicij in zaposlovanja, skratka v kolikor bo predstavljala prvi poskus resnega gospodarskega načrtovanja, bosta KPI in PSI lahko storili v vladni večini nekaj koristnega in opravili tako pomembno politično vlogo. Pričakovati si je zato, da bo sočanje o «triletki» postalo v bistvu sočanje o politični volji izvajati vladni program.

Toda socialisti ne bodo razpravljali samo o tem, saj nameravajo začeti s jesenjo stopnjaviti tja do pomladi svojo ideološko ofenzivo.

Kako? Oktobra bodo organizirali konferenco o krajevnih uravnavah, kjer se odnosi s KPI nezdružno krajajo. Prve dni novembra konferenco o občilih, glede katerih (RAI, zasebne televizije in tisk) zasleduje tla PSI in KPI povsem različne cilje. Konec leta mednarodni simpozij o marksizmu in leninizmu, nato pa neke vrste izredni kongres PSI sredi marca. Takoj zatem naj bi PSI na valu te pobude, zaradi katerih bo pol leta v središču pozornosti, šel na evropske parlamentarne volitve z upanjem na velik uspeh.

Kaj pravzaprav hoče Craxi? Izjavil je, da ne mara novih volitev, saj bo PSI imela dovolj priložnosti, da preveri mnenja volivcev: leta 1979 bodo evropske volitve, leta 1980 deželne volitve, leta 1981 pa italijanske politične volitve.

Vprašali so ga, ali misli na povratek k levemu centru. Tu se je dobosledno razburil: «V začetku za komuniste dobre smo dejali, da ni pojmov za naš povratek v vlado. Niso se spremenili!» Kaj torej hoče PSI? Odgovor: «Korenito spremeniti razmerje sil na levičih». Bo zato potreben spopad s KPI? Ne, razen če nas k temu ne bodo prisilili. Bo PSI vsrkala vase to, kar ostaja nekdanje socialne demokracije? «Ne, to bi bil bankrot». Pač pa PSI potrebuje, po Craxijevem mnenju, veliko uspehov, podobnih izvolitvi Pertinija za predsednika republike. Zato tako računa na uspeh «evrosocializma» na evropskih parlamentarnih volitvah.

V Craxijevem intervjuju so vse-kakor zanimivi nekateri akcenti zaskrbljenosti, ki jih posveča pojavom «partikularizma in municipalizma», kakor tudi «nevarnih težav javnega izražanja neupornosti političnemu sistemu».

Craxi trdo nastopa tudi proti vsem, ki mu nasprotujejo v stranki zaradi nedavno napovedane ideološke vojne. «To so dogmatске skorje», je dejal, «medtem ko drugi čujejo, da bi socialisti bili živahnosti, saj s tem «čujejo izdati svoje tradicije, svoje preteklosti, svoje simbole s sporn in klid-vom, razrednega značaja stranke».

MEMO FUCCILLO

Sindikalne priprave na srečanje z vlado o triletnem načrtu

RIM — Sindikati se pripravljajo na srečanje z vlado o «triletki», ki bo 12. septembra. Prva seja zveznega tajništva federacije CGIL - CI SL - UIL bo v četrtek. Pred tem sestankom sta se že sestali tajništvi CGIL in CISL, medtem ko se tajništvo UIL zbere danes.

Danes se bodo zvezni sindikalni tajniki srečali tudi z voditelji posameznih strokovnih organizacij, da preverijo stališča glede posameznih sektorjev gospodarstva.

Luciano Lama je namreč častnikarjem povedal, da je zanimanje sindikatov za triletni načrt zelo veliko, saj je prav z resnega načrtovanja v gospodarstvu odvisna možnost premostitve sedanje krize. Zato pa bodo sindikati zahtevali stvarna jamstva in sodelovanje, da bodo cilji «triletko» tudi uresničeni. Lama je potrdil tudi linijo «konference EUR» v zvezi s skrajšajojo obnovo nekaterih delovnih pogojev: gre za linijo zmernosti, ki je na sprememba odločna obramba nekaterih medznih jamstev, kot je na primer «premična lestvica».

Direktorji jugoslovanskih TV na deželi

Direktorje vseh jugoslovanskih televizijskih postaj, ki se mudijo s svojimi sodelavci kot gostje tržaške agencije Alpe-Adria na obisku v Trstu, je včeraj, v odsotnosti predsednika deželnega odbora, sprejel deželni odbor Coccianni, ki je odgovoren za sredstva za množično obveščanje. Prisotni so bili tudi nekateri predstavniki tržaških javnih občil. Pogovor je tekel o sodelovanju med obema državama na področju izmenjave televizijskih informacij. Več o tem poročamo na tržaški strani

INTERVJU FRANCA ŠETINCA OB VSEDRŽAVNEM FESTIVALU «UNITÀ» V GENOVI

Osimski sporazumi terjajo trdo delo v iskanju najboljših rešitev za razvijanje sodelovanja

V posebni TV oddaji za Veneto in za Julijsko krajino itd. številne oblike sodelovanja ob meji uresničujeta italijanski komunisti in naši komunisti, in preučujejo določena vprašanja. Sodelujejo sekcije, sodelujejo osnovne organizacije. Takšnih oblik bi moralo biti v prihodnosti še več. Mislim, da bi si morali prizadevati, da bi bilo manj oblik manifestativnega sodelovanja, manj sodelovanja zgolj v obliki udeležbe na kongresih, v deželnih kongresih federacij, itd. Več bi

moralo biti praktičnih oblik sodelovanja, ki bi prispevale v še večji meri k pospeševanju obmejnega, vesteranskega sodelovanja, k bolj-šemu vzajemnemu razumevanju, k odpravljanju nejasnosti, nerazumevanja, v bitki proti predsodkom, v bitki proti nacionalizmu, sovražnosti in tako naprej. To je naloga komunistov v Jugoslaviji, v Sloveniji in v Italiji. Smo nosilci naprednih idej, avangardnost komunistov v Jugoslaviji in v Italiji je v tem, da vplivamo, pozitivno vplivamo na

vse druge družbene sile v bitki za napredek in sveda tudi v bitki za dobre odnose med Jugoslavijo in Italijo, da vplivamo tudi na boljše odnose z drugimi strankami, z naprednimi strankami Italije, in socialistično zvezo, našo socialistično zvezo komunistov.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Obisk voditeljev jugoslovanskih televizij stvaren prispevek medsebojnemu sodelovanju

Delavci bivše steklarne Vetrobel od včeraj na neprekinjeni skupščini

Predlogi vlade in dežele glede razvoja tržaške luke

ZADNJE SLOVO OD MILOŠA KODRIČA

Senator

Senatorka Jelka Gerbec se poslavlja od Miloša Kodriča

OD JANUARJA DO JULIJA LETOS

OD JUTRI DO NEDELJE V BOHINJU

Promet po avtonomnem računu v vrednosti 12,4 milijarde lir

Blagovna menjava s sosednimi območji manjša od lanske - 7 milijard za uvoz živine in mesa

V razdobju prvih sedmih mesecev letošnjega leta je blagovna menjava med Trstom in sosednimi jugoslovanskimi območji po tržaškem avtonomnem računu dosegla vrednost 12 milijard 400 milijonov lir. Menjava se je običajno skrčila v primeru z lanskim letom, ko je do konca julija dosegla kar 19 milijard 485 milijonov lir, ter - udeležba prav v manjši meri - v odnosu do prometa, uresničenega v prvih sedmih mesecih 1977. leta (15 milijard 252 milijonov lir). Zato pa je bila še znatno večja od menjave, ki so jo po tržaškem avtonomnem računu beležili v prejšnjih letih. Glede letošnjega prometa je treba poudariti, da se je trend iz lanskega leta, ko je namreč jugoslovanski izvoz na naše področje bil znatno večji od prometa v nasprotni smeri, nadaljeval in celo stopnjeval vse do konca julija: v prvih sedmih mesecih letos je namreč Jugoslavija izvozila v Trst za 8 milijard 629 milijonov lir, medtem ko so tržaške dobave sosednjim območjem dosegle le 3 milijarde 745 milijonov lir.

Kar zadeva strukturo izmenjave, velja zabeležiti, da je Jugoslavija v omenjenem razdobju letos izvozila na Tržaško predvsem živino in meso, in to v skupni vrednosti 7 milijard 745 milijonov lir. Kar zadeva strukturo izmenjave, velja zabeležiti, da je Jugoslavija v omenjenem razdobju letos izvozila na Tržaško predvsem živino in meso, in to v skupni vrednosti 7 milijard 745 milijonov lir.

VAŽNO OBVESTILO KMEČKE ZVEZE VINOGRADNIKOM

Kmečka zveza opozarja vinogradnike, da morajo prijaviti zalogo vina, ki jih imajo morebiti še v kleti (oziroma so jih imeli, čeprav že prodane) 31. avgusta, še danes, trošinskemu uradu občine v kateri bivajo. Kdor bi imel še vina in prijave ne bi vložil, je lahko kaznovan od 100 tisoč do 1.000.000 lir. Tajništvo Kmečke zveze bo članom izpolnjevalo prijave še danes in jih potem oddalo pristojnim uradom.

Tajništvo Kmečke zveze

Na deželnem zborovanju mladih delavcev

Važni predlogi v zvezi z zakonom o mladinski brezposelnosti

Pokrajinski koordinacijski odbor delavcev, ki so jih sprejeli v službo na osnovi zakona 285/77, je sklical na sedežu CGIL v UL. Poudaril je, da se poleg predstavnikov te organizacije udeležijo tudi sindikalisti Trebbi (UIL), Palmisiano (CISL) in Anello (CGU).

GODBENO DRUŠTVO PROSEK

prideji

GLASBENI TEČAJ ZA MLADINO

Vpisovanje vsak dan (razen v soboto in v nedeljo) do vključno 15. septembra ob 20. uri na sedež društva na Proseku.

Vabljeni!

Razstave

V moderni umetniški dvorani galerije ROŠKOTI je obhiti razstava tržaških slikarjev Lada Dambovca, Sergia Micalesca in Romo Stocchi. Razstava bo odprta vsak dan od 10. do 13. ure, ob delavnikih pa tudi od 17. do 20. ure, in sicer do 10. septembra.

Danes, 6. septembra, bodo na Gradu sv. Justa odprli razstavo "Il mare di Trieste", ki so jo pripravili sindikati umetnikov CGIL, CISL in CGU - UIL.

V galeriji Tribbia Rettori bodo v soboto, 9. t.m. odprli razstavo avstrijskega slikarja Huga Wulza.

Razna obvestila

Fotografije dečkov v počitniški koloniji v Dragi, ki jih je posnel Mario Magagna na Pesku, interesi lahko naročijo v župnišču v Bazovici, telefon 226-117.

Šolske vesti

Naknadno vpisovanje gojencev v šolo Glasbene matice za leto 1978/79 bo do vključno 8. septembra na sedežu šole v UL R. Manna 29 - tel. 418605 od 9. do 12. ure in od 18. do 19.30.

Zdrženje Unioni priredili 10. septembra dva dnevnega izleta: z motornim ladjo in z avtobusom v Rovinj ter na Blejsko jezero (Poldjuka). Informacije in prijave na sedežu Zdrženja Unioni v UL Valdivrivo 10, tel. 64459 U. Franičiča 20 vsak dan do vključno točka 12. t.m., od 11. do 12. ure.

Prispevki

V počastitev spomina Milosa Kodriča daruje družina Marko Tence 10 tisoč lir za spomenik NOB v Križu. In 10.000 za SD Mladina iz Križa.

Ob smrti Milosa Kodriča darujejo za Glasbeno matico: Pavla Jerkić in Slavko 10.000 ter družina Hrvatić 10.000 lir. V isti namen darujeta Zarko Hrvatić in Jasna 10.000 lir za postavitev spomenika padlim v NOB s Kolonkova, od Sv. Ane ter iz škodnja.

Nameste cvetja na grob Milosa Kodriča daruje Anka Suga - Zapusček 5000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na draga Milosa Kodriča darujeta Claudia in Miro 10 tisoč lir za TPPZ.

V spomin na Milosa Kodriča darujeta Irma in Egon 10.000 lir za poimenovanje šole na Opčinah.

V spomin na Alojza Budina in Rudolfa Wilhelma daruje Armido Ukmar 20.000 lir za poimenovanje šole v Trebachu po Pinku Tomaziću.

Nameste cvetja na grob Milosa Kodriča daruje družina Stojana Perota 10.000 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina Milosa Kodriča daruje Aljoša Zerjav 20.000 lir za spomenik padlim pri Sv. Ani.

V spomin na Milosa Kodriča daruje dr. Drago Gantar 10.000 lir za SD Polet.

TEČAJI VALUT V MILANU	
DNE 5. 9. 1978	
Ameriški dolar	830.-
Punt sterling	1615.-
Švicarski frank	507.-
Francoski frank	189.-
Belgijski frank	25.-
Nemška marka	413.-
Avstrijski šiling	57,50
Kanadski dolar	690.-
Holandski florint	380.-
Danska krona	145.-
Svedska krona	182.-
Norveška krona	153.-
Drahma	20,10
Dinar	38,50

MENJALNICA vseh tujih valut

Mali oglasi

ISČEMO mlajšo žensko za varstvo dveletnega otroka v dolinski občini v dopolnilskih urah. Odlični pogoji. Tel. 228236 vsak dan, razen ob nedeljah, od 13.30 do 14.30.

PRODAM harmoniko menegazzi - 80 basov. Tel. 231889.

PRILETNA gospa, sama išče stalno hišno pomočnico s prenočevanjem, večjo kuharico. Nudi zelo ugodne pogoje, tel. 61778, od 10. do 12. ure.

PRODAM grad transis furgon, zelo primeren za letovanje, v odličnem stanju, motor in gume nove za 2.900.000 lir. Tel. 208453.

Informiranje in združevanje mladine na 7. seminarju Mladinskega krožka

Poleg mladih iz vsega zamejstva prisotni tudi predstavniki ZSMS iz obmejnih občin - Bogat spored predavanj in okroglih miz

Jutri se prične v Bohinju 7. mladinski seminar, ki ga prireja Mladinski krožek iz Gorice pod pokroviteljstvom Mladinskega odbora pri SKGZ. Seminar bo v glavnem namenjen informiranju mladih o splošni manjšinski stvarnosti, s posebnim poudarkom na mladinski, kulturni, športni in politični področju. Kot prejšnja leta, bo seminar stična točka zamejske mladine, saj bodo prisotni mladi s Tržaškega, Goriskega in iz Beneške Slovenije. Tem mladincem, se bo pridružila še skupina predstavnikov štirih obmejnih OK ZSMS (Nova Gorica, Koper, Tolmin in Sežana), kar daje seminarju še posebej pomen. V zvezi s seminarjem, predsednik OK ZSMS iz Nove Gorice, Dominik Soban, pa o "Vlogi ZSMS, obmejnem sodelovanju in pripravi na kongres ZSMS v Novi Gorici". V popoldanskem urah bo okrogla miza o mladinski problematiki v zamejstvu, zvečer pa filmska predstava. V soboto bosta na sporedu predavanja dr. Karla Šiškočiča o "Zakonskih omenitvah za globalno zaščito" in predsednika SKGZ Borisa Raceta, ki bo govoril o političnem položaju junjskih volitev, s posebnim ozirom na tržaško občino.

Po kosilu bo na sporedu športno popoldne. V nedeljo jutraj bo še okrogla miza na temo "Kulturno-prosvetna in športna problematika v okviru slov. narodnostne skupnosti", s sodelovanjem predstavnikov SPZ in ZSSDI. Seminar se bo zaključil ob 12. uri.

Prireditelji obveščajo udeležence seminarja v Bohinju, da je odhod predviden jutri, ob 12. uri (po ital. času) z železniške postaje v Novi Gorici. Ostale informacije lahko dobijo udeleženci na sedežu MK-G, UL Malta 2, tel. 24-95. Za morebitne zamudnike se obvestilo, da je na razpolago še nekaj prostih mest.

I. K.

PSDI se naprej tarča napadov KD

Nadaljujejo se pritiski krščanske demokracije na gorisko socialdemokratsko stranko, da bi se v Trzinu odzvedela zavezanost z levčarskimi strankami, komunisti in socialisti, s katerima je stopila v odkrito zavezanost v levčarskem občinskem odboru. Na povabilo KD, ki se namreč v Trzinu sestala po krajevni vodstva KD, PSDI in PRI, da bi poiskala za krščansko demokracijo zadovoljiv odgovor, glede sestave zavezanosti na občinski ravni v Trzinu. Iz sporočila, ki ga je poslal PSDI, je jasno razvidno, da je PSDI odločil za zavezanost s KPI in PSI tako, ker druge izbire ni bilo. Socialdemokratski svetovalec Esposito je namreč pojasnil, da bi bila komunistična uprava edina rešitev, če levega odbora ne bi sestavili.

Kakor je prišlo do izraza na Trbovlju, se ob izražanju v Trbovlju, po zahtevi KD bi moral PSDI od zunaj podpirati levčarski odčini. Takšna njegova pozicija ga na levčarsko stran ne bi pretirano vezala, tako da bi bil preskok, vsaj tako, so sodili v vrstah KD, v opozicijo lažji in hitrejši.

PSDI pa se je za vstop v levi odbor odločil na podlagi lastne presoje, pri kateri je igrala, kot je dejal Esposito, odločilno vlogo podpora, ki jo je stranka prejela pri volitvah. To podporo je stranka prejela zaradi programa, ki ga z levim zavezništvom namerava uresničevati.

Odločno levo zavezništvo v Trzinu sili KD, da se ukloni temu dejstvu. Toliko poudarja politika KD o homogenih stališčih v vseh izvoljenih telesih nima več osnove in stranka bo morala v preostalih krajevnih ustanovah iskati rešitve od primera do primera. Za pet takšnih politiki so si KPI, PSI in KD pustili odprta vrata takrat, ko so se vzdržale pri izvolitvi predsednikov izvršnih teles, pokrajinskih.

Veliko povpraševanje in malo zidarjev vzrok za visoke cene zidarskega dela

Čprav je zaslužek dober, mladina se ne odloči rada za ta poklic - Velik razvoj v gradbeni tehniki in materialih - Kljub temu ostaja delo težavno

V nedeljski številki smo objavili pogovor z osemdesetletnim renčanskim zidarjem, Dominikom Vidmarjem, ki nam je pripovedoval o preteklosti zidarstva na Goriskem. Tokrat pa nas je zanimalo, kakšno je danes stanje zidarskega poklica, kaj se je v zadnjih letih spremenilo itd. Zaradi tega smo šli v Pevmo, kjer nam je 28-letni zidar Mirko Radinja rad odgovoril na razna vprašanja. Čeprav je bil tako mlad, je postal zidar že pred 12 leti. Sprva je ta poklic izbral po sili razmer, ker pač ni imel drugih možnosti, s časom pa se mu je privadil in je sedaj zadovoljen s svojo izbiro.

"Katero so danes za zidarja največje težave pri opravljanju poklica in katera so zadoščenja?"

"Mislim, da sta največji težavi še vedno fizični trud, ki ga je mehanizacija le v majhni meri odpravila in izpostavljenost vremenskim neprivlačnim. Med zadoščenja, ki jih nudi zidarstvo, pa bi uvrstil dober zaslužek pa tudi zadovoljstvo, ko dokončaš kako zahtevnejše delo in veš, da je to sad tvojega truda."

"Zahteva zidarski poklic danes še tako spretnost, kot nekoč, ko zidari niso imeli na razpolago modernih gradbenih materialov in drugih pripomočkov?"

"Nedvomno se je zidarstvo spremenilo, vendar ne mislim, da je danes lažje ali težje kot nekdaj. Tehnika gradnje je danes drugačna, uporabljamo veliko železa, ki ga nekdanji zidarji skoraj niso poznali. Dodal bi tudi, da so danes ljudje vedno bolj zahtevni: v novih hišah želijo imeti kmečke odčine in ognjišča, zaradi česar moramo zidarji poznati poleg soborne gradbene tehnike tudi pravilen način izdelave ognjišč. Precej paznje je treba posvetiti tudi sanitarnim, poleg tega pa vidimo, da se bliže kopalne brezbrizne tudi kar se tiče čevljev in napeljav."

"Kaj pa delovni pogoji, so danes veliko boljše kot nekoč?"

"Delo je še vedno težavno, saj zahteva precej truda in fizične odpornosti. Kljub temu pa je danes stanje veliko boljše: delamo namreč 40 ur na teden, smo zavarovani pred slabim vremenom in utrujenostjo, imamo dovolj prostora za življenje. Danes je tudi plača precej boljša. Če smo že pri plači, ki je prav gotovo boljša kot kdaj, pa vidimo, da potrebuje storitve zidarja ali kakega drugega obrtnika, bi nam razložili zakaj moramo zidarjem za vsako uro dela odšteti toliko tisočakov?"

"Cene zidarjev so danes res precej visoke. Mislim, da se to delo je predvsem zaradi pomanjkanja ljudi, ki bi izbirali ta poklic. Povpraševanje po delu je veliko, zidari pa je danes premalo, da bi lahko opravljali vse delo. Zaradi razlike med povpraševanjem in ponudbo je danes stanje, da morajo ljudje čakati veliko časa, preden jim lahko zidar opravi kakšno delo, ki pa končno pride k njim, jim predstavi tak račun, da jih kar boli glava."

"Problem je torej v pomanjkanju delovne sile. Ni to neresljivo, ko je pri nas na tisoče mladih brezposelnih?"

"Mladina doslej ni rada izbirala zidarskega poklica. Morda, ker zahteva preveč truda, ali pa iz kakšnih drugih razlogov. Veliko mladih je izbralo ta poklic, ker niso imeli drugih možnosti, ko pa so dobili drugo službo, so zidarstvo zapustili in raje izbrali poklic, ki nudi manjši zaslužek, a tudi zahteva manj truda. Zlasti v polnih mesecih je danes veliko dijakov in študentov, ki delajo pri kakem zidarju za dva ali tri mesece, vendar, se niti ne odloči, da bi postal zidar."

"Po vsem, kar sem mislil, da bi najin pogovor lahko zaključili s pozivom mladim, ki iščejo prvo zaposlitev, naj ne pozabijo na zidarstvo."

"Dela za zidarje je danes veliko, morda še preveč. Mlad človek, ki se ne boji truda in trdega dela, ima možnost zaposlitve kot pomočnik pri kakem zidarju. Z delom in dobro voljo se bo lahko kar kmalu osamosvojil in gotovo ne bo obžaloval svoje izbire, kot je nisem niti jaz."

POPRAVNI IZPITI NA SLOVENSKIH ŠOLAH

Po pisemnih nalogah danes na sporedu ustni del izpitov

Izpitni se se že zaključili na šoli za otroške vzgojiteljice, kjer je pet dijakin izdelalo, ena pa je bila zavrnjena

Na slovenskih srednjih šolah v Gorici se v teh dneh zaključuje pisarni del popravnih izpitov. Danes se bodo začeli ustni izpiti na gimnaziju "Icelyu Primož Trubar" in na učiteljski šoli "Simona Gregorčiča". Na trgovskem zavodu "Ivan Cankar" pa je spored pisarnih nalog daljši in se bodo zato ustni izpiti pričeli šele jutri. Pogledimo si potek izpitov na posameznih šolah.

Na liceju, kjer opravljajo popravne izpiti sedem dijakov, so v ponedeljek pisali latinsko nalogo, večer pa grško. Danes bodo, kot rečeno, na vrsti ustni izpiti, v popoldanskem urah pa se bodo profesorji sestali za končno ocenjevanje. Izidi bodo znani jutri.

Na nižjišolski so se ustni izpiti pričeli tudi danes, vendar bo treba zaradi večjega števila dijakov - izpiti bo moralo opraviti 19 bodočih učiteljev - na izide počakati nekaj dni. Učiteljskišolski so v ponedeljek pisali latinsko pismo nalogo, večer pa so imeli na sporedu matematiko. Popravni izpiti so se že zaključili na tečaju za otroške vzgojiteljice, kjer so v petek in soboto dijakine pisale italijansko in slovensko nalogo. V ponedeljek pa so bila na vrsti spraševanja. Od šestih dijakin je pet pripuščeni v višji razred, ena pa je bila zavrnjena. V prvem razredu so izdelale Daniela Bresciani, Patricia Francoliti, Mirjam Paulin. V drugem pa Adriana Malič in Mirjam Vesovi.

Na trgovski šoli so večer pisali nalogo iz računstva, danes pa bosta na vrsti stenografija in stroje-pis. Ustni del izpitov bo jutri in v petek, 8. septembra, v soboto pa bi morali biti znani izidi tudi za enajst dijakov trgovskega zavoda.

Predvajanje diapozitivov ob 200-letnici Triglava

V okviru priložnostne razstave ob 200-letnici prvega vzpona na Triglav

Nova Gorica in Primorska na pogrebu Ivana Bidovca

Ivan Bidovec je našel poslednje domovanje v domači slovenski zemlji, na novem pokopališču pod Staro goro, v Novi Gorici.

Večera popoldne se je od zavednega narodnega in protifašističnega ter družbenega delavca poslovila množica primorskih rojakov iz Nove Gorice, mesta s katerim je pokopni živel 30 let in bistveno pripomogel k njegovi kulturi in vsestranski rasti. Prišli so prijatelji in znanci iz rodne Trsta, iz Gorice in drugih krajev Primorske. Prišli so nekdanji farani iz Bazovice, Doline in od drugod, vsi ki so pokopnika cenili in spoštovali. Med pogrebci smo opazili dolinskega župana Svaba, župana devinskega na brežinski občini Škerka in vrsto predstavnikov zamejskega kulturnega in političnega življenja.

Pred mrljico večico solkanskega pokopališča so pokopniku v slovo zapeli pevci moškega zbora "Čiril Silič" iz Vrtojbe, nato pa je spreговорil prof. Rajko Štokar, ravnatelj ljudske univerze v Novi Gorici. Poslovil se je v imenu vseh Novogoričanov, posebej pa v imenu bivših dijakov, ki so se šolali na šempetški gimnaziji in ki jim je bil Bidovec odlični mentor in predvsem vzgojitelj. Zaradi njegovega

Tu na isti sredi gozdu, kjer ni veličastnih nagrobnikov, ki tudi po smrti opozarjajo na razliko med revnimi in bogatimi, med zatiranimi in močnimi, ampak samo preprosti leseni križi in naerobna znamenja, so vnovič zapeli vrtojbenski pevci, Milo Vižintin pa je s preprostimi besedami orisal Bidovčev življenjski pot, od gimnazijskih let v Ljubljani, kjer se je seznanil s kruto stvarnostjo boja delavskega razreda, z dogodki, ki so tako usodno vplivali na njegovo nadaljnjo življenjsko izbiro in poslanstvo, da je kasneje iskal in našel živ stik predvsem s preprostimi ljudmi, delavci, kmeti. V imenu borbevske organizacije ter društva upokojencev se je od pokopnika poslovil Kazimir Samk, ki je omenil predvsem pokopnikovo srčno dobroto, iz katere je izražalo stalno prizadevanje za dobrobit sočloveka. Pokopnika se je spomnil tudi kot odličnega govornika na nešteti pogrebi v Novi Gorici in okolici.

Se zadržati so zapeli vrtojbenski pevci, zaigrala je godba in krsto so spustili v rdečasto zemljo...

Izleti

Društvo slovenskih lovccev v Furlaniji - Julijski krajini sporoča, da bodo avtobusi v nedeljo, 10. septembra, odpeljali po sledečem vozniem redu:

— avtobus št. 1 štandž ob 7. uri (trg pred cerkvijo). Oslavje ob 7.15 (trg pred kostnico).

— avtobus št. 2 Doberdob ob 7. uri Poljane ob 7.05, Sovodnje ob 7.20 (izpred županstva in gostilne Tomšič).

— avtobus št. 3 bo odpeljal iz Trsta - trg pred sodbo, ob 7. uri, ob 7.20 pa z Opčin, s prostora pred tramvajsko postajo.

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 24. septembra, avtobusni družinski izlet na otok Krk. Prijave in informacije na sedežu društva, najkasneje do 18. septembra. Izlet bo vodil gospod Artur Kostuša.

Slovensko planinsko društvo vabi člane in prijatelje, da se ob dnevnem planincem, 10. septembra, v čimvečjem številu udeležijo pohoda na Čaven, ob priložnosti slovensosti ob odprtju, prenovljene planinske postojanke. Slovensost bo ob 10. uri (po sončni uri).

Društvo slovenskih upokojencev v Gorici priredi enodnevni izlet v Vrhniko - Bistvo - Predlamski grad dne 14. septembra. Vpisovanje od 9. do 11. ure v UL Malta 2. Obenem je vpisovanje v naše društvo.

Odhod s Travnika ob 17.30.

Razna obvestila

Šola Glasbene matice v Gorici obvešča, da bo vpisovanje v šolo od 4. do 9. septembra, vsak dan med 10. in 12. ure, na sedežu v UL Malta 2, tel. 24-95. Vpisovanje v sodenjsko podružnico šole Glasbene matice bo samo danes, 6. septembra, od 17. do 18. ure, v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Enotni šolski odbor sporoča, da bo dvodnevni izlet v Slovenijo v soboto, 9. septembra. Zbirališče ob 7. uri (po legalnem času) na mejnem prehodu v Rožni dolini, na jugoslovanski strani.

Novogoriška knjižnica "France Bevk" sporoča, da je od 1. septembra dalje zopet pričela delovati po ustaljenem urniku. Knjižnica je za občinstvo odprta vsak delavnik od 17. do 19. ure (po sončnem času), razen ob četrtkih, ko je odprta od 11. do 19. ure in ob sobotah, ko je odprta od 7. do 11. ure.

Kino

Gorica

CORSO 17.15-22.00 "Una femmina infedele". S. Krystel in N. Delon. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

MODERNISSIMO 16.40-22.00 "I diavoli volanti". Stan Laurel in Oliver Hardy.

VITTORIA 17.00-22.00 "La tigre del sesso". D. Thorne. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VERDI 17.30-22.00 "Comunione con delitto". P. Sheppard in L. Miller. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Tržič

PRINCIPI Danes zaprti.

EXCELSIOR 18.00-22.00 "Le ragazze pom poma".

Nova Gorica in okolica

SOVA "King Kong", ameriški film ob 18. in 20. uri.

SVOBODA "Čmaka je videla morilca", ameriški film ob 18. in 20. uri.

DESKLE "Karjera sobarice", italijanski film ob 19.30.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83.349.

V ponedeljek se je v Jamljah sestala delovna skupnost, ki je oručila osnutek zaostnega odločka, ki predvideva tudi ukrepe v zvezi z zaščito slovenske manjšine v Italiji. Člani, ki ga je stranka izdelala na seji, objavljamo na prvi strani.

Brazilski Fiatov motor na alkohol

NOTIZIE IRI - Štev. 220: Vsebinska se nanaša na najrazličnejše dejavnosti zavoda, začeti so z novimi imenovanji, pa vse do statističnih podatkov ter do končati delnic družbe. IRI je objavila v mesecu juniju vodi Franca Schepja, glavnega urednika pa je Gian Pieri Jacobelli.

Kongres slavistov je tokrat v Zagrebu

Predsednik mednarodnega slavističnega komiteja je slovenski slavist in akademik dr. Bratko Kreft. V zvezi s sedanjim kongresom v Zagrebu je Kreft med

je, da imajo vse druge države po dva člana v vodstvu, le Vzhodna Nemčija ima tri, kajti poleg dveh delegatov vseh vzhodnonemških slavistov je tu tudi poseben delegat, ki zastopa Lužiške Srbe.

Deželna grafična v palači Costanzi

Za letošnju pritrjitev je posebnih komisij, ki so go udeleženci razstavne volili neposredno, poslalo svoja dela kar 90 umetnikov naše dežave. Med njimi je bilo tudi nekaj takih, ki so poslali po več del, tako da je izbira in ocenjevalna komisija imela pred seboj 115 del, od katerih je izbrala 64 grafičnih listov, ki bo-

Nato je sledilo nagrajevanje v najvišje priznanje, kups vladne komisarija je dobil mladi grafični umetnik in strokovnjak Marko Kravos, ki je bil pravzaprav na tej razstavi dvakrat na grajen. Poleg tega, da je dobil najvišje priznanje, omenjeno kompo, mu velja priznati tudi drugo, posredno priznanje, da je izbrana in ocenjevalna komisija sprejela na razstavo dela kar osmi

ČERPAV NEMCI PO NAV

Novosadski strokovnjaki vzgojili vrsto visokorodnih vrst pšenice

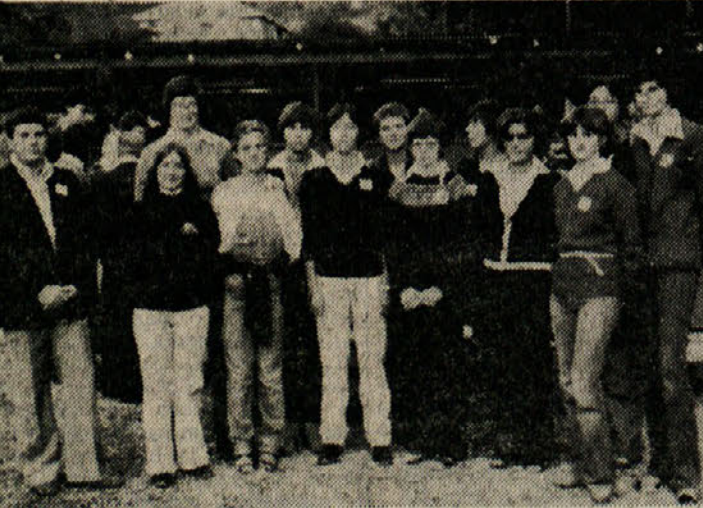
Ko tako navajamo iz poznajo visoke donose od 70 do 90 stotov na ha, se bo bralec vprašal, kako to, da znaša jugoslovansko popreč

ČEPRAV NEMCI PO NAVADI NE DIKTIRAJO MODE NAM PRIHAJAJO IZ KÖLNA RESNIČNE NOVOSTI

ka vas lepo priznanje na delovnem mestu. Nepozabni izlet v dvoje. Okrepljeno prijateljstvo, na priložnost ni tako sijajna kot se vam zdi. Varčujte s svojimi močmi. Pazite se pred prehladom.

ki bo bolj sproščena, pa čeprav ne tako praktična kot je bila dotodanja.

V NEDELJO V ŠTIVANU PARTIZANSKI PRAZNIK

Preteklo soboto in nedeljo so priredili v Stivanu prvi partizanski praznik, katerega izkupicek bo šel za postavitev spomenika padlim iz Medje vasi, Devina in Silvana. Razmeroma številno občinstvo sta pozdravila Ado Vinstinč-Slavce v slovenščini ter Arturo Calabria v italijanščini. V kulturnem sporedu je nastopil tudi dekliški pevski zbor iz Devina, ki ga vodi Herman Antonič ter zbor »Fantje zpod Grmade«, ki ga vodi Ivo Kralj.

NOTIZIE IRI - Štev. 220: Vsebinska se nanaša na najrazličnejše dejavnosti zavoda, začenši z novimi imenovanji, pa vse do statističnih podatkov ter do kontaktov delnic družbe IRI. Revija izhaja mesečno in jo vodi Franco Schepis, glavni urednik pa je **Gian Piero Jacobelli**.

• Slovenci odklanjamo

• Izjava SKGZ

(Nadaljevanje s 1. strani)

meznikov do uporabe jezika in celo molci o že delno veljavnem dvojezičnem poslovanju v nekaterih slovenskih občinah. Postavlja se torej v dvom celo ukaz ZVU o dvojezičnosti v štirih slovenskih občinah na Tržaškem in podobnem poslovanju v treh gorških občinah. S tem predvideva odpravo možnosti polne dvojezičnosti in dvojezičnega poslovanja na podlagi sprememb organov javnih ustanov.

Vprašanje primkov in imen je rešeno na nemogoč način.

Sprico navedenega SKGZ ogorčeno in odločno odklanja načrt odloka.

SKGZ poudarja, da vlada tudi tokrat ni čutila potrebe posvetovati se s slovensko narodnostno skupnostjo in je Slovence popolnoma prezrla kakor da ne gre za njihovo dobro, za njihovo usodo, za njihove življenjske interese. Prezrla je tudi posebno komisijo pri predsedstvu vlade, katere člani so tudi nekateri Slovenci in s tem dokazala svoje vse prej kot korektno in lojalno ravnanje.

SKGZ opozarja na dejstvo, da je vlada zelo dobro poučena o zahtevah Slovencev in nekaterih vsedržavnih strank o slovenskih pravicah. Svoj načrt odloka je pripravila, ne da bi s ničemer upoštevala zahteve in obstoječe dokumente. Pustila se je voditi od neprikrite diskriminacijske prakse iz preteklosti in prezrla enotno in demokratično izražene zahteve. S tem je po mnenju SKGZ prekršila sedanjí politični okvir, notranjo ustavno ureditev in tudi osimsko pogodbo, ki jo je na svoj, restriktiven način interpretirala.

SKGZ zato zaveza od deželnih organov, da izrečejo negativno mnenje o tem načrtu odloka, da ga odklonijo in da se v tesnem in odločujočem sodelovanju s Slovenci postavi zahteva po pripravi zakonskega instrumenta, ki naj bo popoln, naj upošteva obstoječe dokumente, naj zajema vsestranske pravice Slovencev na Tržaškem, Gorškem, Benškem in Kanalskem.

SKGZ poziva medparlamentarno komisijo za izvajanje osimskih sporazumov, naj izreče negativno mnenje o tem načrtu in naj zahteva drugačen popoln instrument, o katerem morajo imeti zadnje besedo Slovenci v Italiji.

Možnosti za takšno rešitev so: naj vlada takoj skliče posebno komisijo, ki ima v svojih rokah vse informacije in dokumente za takojšnjo sestavo zakonskega instrumenta, ki bo veljal za vse Slovence.

Vztrajanje vlade na obravnavnem načrtu odloka bi bilo zelo nevarno, ker bi s tem odprla nove, delikatne probleme, saj Slovenci se ne bi mogli nikoli sprizgajati z zakonskimi normami, ki bi predstavljale očitno kršitev ustave in osimskih pogojev.

Trst, 5. IX. 78

Slovenska kulturno - gospodarska zveza

• Stališče SSK

(Nadaljevanje s 1. strani)

ski in gorški pokrajini, pri čemer ne more zadovoljiti spremena beseda ministrskega predsedstva o nadaljnjem preučevanju njihovega položaja. Za tržaško pokrajino pa je osnutek povsem pomanjkljiv kar zadeva določila o uporabi slovensčine v izvoljenih svetih, toponomastiko, določila o šolstvu in univerzi, sredstva javnega obveščanja, podporo kulturnim ustanovam ter zaščito slovenskega ozemlja pri razvijanju in izvajanju urbanistične politike. Prav tako osnutek ne predvideva povračila škode tistim, ki so bili pod fašizmom preganjani in n podeljuje nobene pristojnosti deželi Furlaniji - Julijski krajini glede manjšinske problematike, kar je vse zahteval zakonski osnutek SSK in drugi osnutki o globalni zaščiti Slovencev. V tej smeri so se izrekli predstavniki raznih strank v parlamentu ob ratifikaciji osimskih sporazumov.

Osnutek torej nikakor ne uresničuje osmega člena osimskega sporazuma, po katerem mora italijanska vlada uresničiti vsa določila, ki jih je že vseboval poseben statut priložen londonskemu memorandumu, še najmanj pa je v skladu s preambulo osimskega sporazuma, ki obvezuje podpisnice, da se pri manjšinski zaščiti držita načela največjega možnega varstva pripadnikov manjšin. Deželno tajništvo SSK iz zgoraj omenjenih razlogov odločno odklanja ta osnutek, postavlja zahtevo, da s bistveno spremeni na podlagi zahtev manjšine, nadalje zahteva, da vlada pri svojem obravnavanju manjšine upošteva delo in mnenje komisije, ki jo je sama postavila, ter apelira na stranke, ki omogočajo življenje sedanjí vladi in predstavljajo tudi Slovence, da odločno nastopijo za odpravo izdanega osnutka.

• Stališče KPI

(Nadaljevanje s 1. strani)

odobritvijo resolucij, ki predstavljajo obvezo za čimprejšnjo odobritev zakonskih norm o pravicah slovenske manjšine.

Ustanovitve posebne komisije pri predsedstvu vlade, predpostavljajo tudi obvezo, predvsem za vlado, in te obveze ne smejo kršiti.

Omenjeni dekret po obliki in vsebini pomeni izraz reduktivnega in zgrešenega gledanja na pravice

manjšine in tudi sprejetih mednarodnih obveznosti.

Zato KPI sodi, da mora deželna komisija poslati vladi odločno mnenje in priporočiti, naj posebna vlada komisija za proučitev problemov Slovencev v Italiji pihiti s svojim delom, da bo parlament lahko v najkrajšem času začel razpravo o vseh zakonskih osnutkih za zaščito manjšine, ki pričakuje globalno rešitev.

Romunski notranji minister odstavljen

BUKAREŠTA — Romunski predsednik Ceausescu je razrešil dolžnosti notranjega ministra Teodora Comana in ga zamenjal z Georgiem Homosteanom. Sporočilo je dala uradna tiskovna agencija Agerpres, ki pa ne navaja vzrokov ukrepa. Po mnenju opazovalcev je odslovitve ministra povezana z nedavnim begom Jona Pacepa, visokega funkcionarja romunske varnostne službe v ZDA. Kaže tudi, da naj bi v tej zvezi izvedli v romunskih vojaških krogih in predvsem v varnostni službi korenito čiščenje, ki naj bi prizadela že okrog 60 častnikov, med njimi tudi nekaj generalov.

TEHERAN — Iranski šah Reza Pahlavi bo s soprogo še ta mesec uradno obiskal Romunijo in Vzhodno Nemčijo. Na povabilo predsednika Ceausesca se bo v Bukarešti zadržal od 11. do 14. septembra, ko bo odšel na štiridnevni obisk v NDR kot gost predsednika Henckerja.

JOSIP VRHOVEC NA OBISKU V ŠVICI

Za tesnejše sodelovanje nevtralnih in neuvrščenih v korist svetovnega miru

Jugoslovanski in švicarski zunanji minister bosta danes obravnavala dvostranske odnose

NEUCHÂTEL — V tem švicarskem letovišču ob istoimenskem jezeru so se večeraj dopoldne pričeli uradni jugoslovanski - švicarski politični razgovori, ki jih vodi zvezi tajnik za zunanje zadeve Josip Vrhovec in zunanji minister Pierre Auber. Prvo delovno srečanje sefov jugoslovanske in švicarske diplomacije med sedanjim obiskom Vrhovca v Švici je trajalo poltretjo uro, zajelo pa je aktualna vprašanja iz mednarodnih političnih in gospodarskih o'isov. Kakor poroča Tanjug, sta ministra izmenjala tudi mnenja

temi državami koristne tudi izmenjave mnenj, ko ne gre le za evropska vprašanja, temveč za probleme, ki zadevajo vsa svet.

Na dnevnem redu včerajšnjih razgovorov so bila tudi razorožitvena vprašanja, gospodarski razvoj države, razvoj skupaj z zastojem na pogajanjih z razvitimi državami, beseda je nadalje tekla o odnosih Vzhod - Zahod, o svetovnih kriznih žariščih in posebej o dogajanjih v Afriki. Tanjug poroča, da so pogovori potekali v zelo prišernem in prijateljskem razpoloženju in da so pokazali, da imata Jugoslavia in Švica, kar zadeva človečevana vprašanja, zelo podobna ali istovetna stališča.

Sedanjí obisk Josipa Vrhovca je prvi obisk jugoslovanskega zunanjega ministra v Švici po letu 1969. Po napovedih se bo kmalu jutri, tako da bosta ministra Vrhovec in Auber po vsej verjetnosti danes obravnavala dvostranske sodelovanje, saj so bila mednarodna vprašanja na dnevnem redu včerajšnjih pogovorov. (vb)

MADRID — Španski notranji minister Rodolfo Martín Villa je na včerajšnji tiskovni konferenci formalno dementiral, da bi člani španske policije prisluškovali njegovim telefonskim pogovorom. Ukrep, ki so jih sprejeli proti nekaterim članom poklicnega združenja policistov gre po trditvah ministra pripisati objavi poročila, v katerem je združenje trdilo, da so za širjenje terorizma v Španiji odgovorne demokratične institucije.

Po drugi strani pa je neki madridski dnevnik objavil izjave nekaterih policistov, ki so potrdili, da je bil telefon notranjega ministra pod nadzorom. Neki policijski funkcionar je na primer trdil, da je sam poslušal magnetofonske posnetke telefonskih pogovorov. Člani poklicnega združenja policistov in policijski agentov pa so častni karju omenjenega dnevnika potrdili, da bodo notranjega ministra prijavili sodnim oblastem zaradi obkroževanja policije. Prav v telefonskih pogovorih, ki so jih poslali na trak, naj bi se namreč Martín Villa na žaljiv način izrekel na račun španske policije.

o sedanjem stanju popuščanja napetosti v Evropi, in v svetu ter v tem okviru spregovorila o vlogi in pomenu skupnih akcij nevtralnih in neuvrščenih držav, da bi popuščanje napredovalo.

Vrhovec in Auber sta se izprčno pogovarjala o političnih tokovih v Evropi po beograjskem sestanku KEVS in o pripravi na naslednja srečanja o vprašanjih evropske varnosti in sodelovanja v Montreuxu in Madridu. Ob tej priliki sta, dodaja Tanjug, z zadovoljstvom ugotovila, da so nevtralne in neuvrščene države (med prve sodi Švica, med druge pa Jugoslavia) v Evropi uspešno sodelovale v vseh doseganih fazah konference o varnosti in sodelovanju in pomembno prispevale k pozitivnim tokovom na stari celini.

Dvojica zunanjih ministrov je iz tne n opozorila, da so potrebni tesnejši in pogostejši stiki med nevtralnimi in neuvrščenimi državami Evrope v okviru priprav na naslednja evropska srečanja. Prav tako je obojestransko mnenje, da so med

ANDREOTTI NA OBISKU V MADRIDU

Italija podpira špansko prošnjo za vstop v EGS

MADRID — Predsednik italijanske vlade Giulio Andreotti je prisel včeraj z letalom DC-9 italijanskega vojaškega letalstva v Madrid na uradni obisk. Na tukajšnjem letališču ga je dočkal premier Suarez, s katerim je Andreotti še včeraj imel pogovor, v katerem sta obravnavala predvsem vprašanje vstopa Španije v Evropsko gospodarsko skupnost. Italija, je zagotovil predsednik italijanske vlade, odločno podpira špansko prošnjo za vstop v EGS, čeprav predstavlja to ne malo problemov. Predvsem je tu vprašanje kmetijstva, saj je španska konkurenca zelo huda prav za Italijo. Gre vsekakor za problem, ki ga bo mogoče rešiti, če bo za to obstajala politična volja. Italijanska stran je svojo politično voljo dokazala prav z obiskom predsednika vlade v Madridu.

Adolfo Suarez je zaprosil Andreottija, naj zagovarja španski vstop v EGS ob skorajšnjem obisku predsednika evropske izvršne komisije Roya Jenkinsa v Italiji. Suarez je tudi priznal, da predstavlja španski pristop k EGS velik problem, vendar predvsem političnega značaja. Španska prošnja za pridružitve evropskim partnerjem je politična izbira in Španci v tem trenutku pričakujejo evropsko solidarnost.

Andreotti bo danes nadaljeval pogovore s španskim kraljem Juanom Carlosom. (if)

Na sliki (telefoto ANSA): Andreotti in Suarez ob prihodu predsednika italijanske vlade v Madrid.

PARIZ — V starosti 57 let je včeraj v Parizu umrl Jean Kanapa, član politbiroja Komunistične partije Francije in vodja zunanje politične sekcije KPF.

OB POSLOVILNIH SPREJEMIH PRI NOVOIZVOLJENEM PAPEŽU

Metropolit Nikodim umri v avdienci pri papežu

Pokoju, ki je imel svoj sedež v Leningradu, je bil zadolžen za stike z drugimi krščanskimi cerkvami

RIM — Včeraj nekaj po 10. uri je v teku avdienci pri papežu Janezu Pavlu I. umrl metropolit Leningrada in Novgoroda Nikodim. Viskokega dostojanstvenika ruske pravoslavne cerkve je zadela srčna kap. Papež je včeraj jutraj sprejel metropolitove dostojanstvenike raznih krščanskih cerkev. Metropolit je k papežu spremlil holandski kardinal Jan Willibrords, ki je že eno desetletje tajnik kongregacije za zdužitve kristjanov. Navzod je bil tudi tolmáč. Eno minuto potem ko se je usedel k mizi s papežem, je Nikodim omahnil. Takoj so policarji prvega zdravnika, ki je bil v bližini, toda metropolitu ni bilo več pomoči. Še preden so odnesli truplo v cerkev sv. Ane ter ga položili na pare, je sem papež blagoslovil pokojnika.

Metropolit Nikodim se je rodil l. 1929 (čez mesec dni bi bil star 49 let). Še zelo mlad je šel k menihom v Zagorski pri Moskvi (kjer je tudi sedel vsesrskje patriarhije) ter s 17 letom postal diakon. Ko je bil star 20 let, so ga posvetili za duhovnika. Njegov vzpon po hierarhični lestevici ruske pravoslavne cerkve je bil zelo nagel. Ko je bil star komaj 30 let je bil posvečen za škofa in kmalu nato je bil imenovan za člana sv. sinode ter za tajnika oddelka ruske pravoslavne cerkve za stike s tujino. Nekaj časa je bil metropolit v Minsku, potem pa je bil premečen v Leningrad. Od l. 1974 je bil tudi patriarhalni eparh za Ruso, ki živijo v zahodni Evropi.

V zadnjih časih se je odredel tajnistvu za stike s tujino, in sicer zaradi zdravstvenih razlogov. V zadnjih letih ga je namreč že večkrat zadela infarkt.

Ko je umrl papež Pavel VI., ga je patriarh vsesrskje pravoslavne cerkve Pimen poslal kot svojega zastopnika na pogreb pokojnega poglavarja katoliške cerkve, v Rimu, kjer je živel v semenišču «Russicum». Je počakal tudi na izvolitev novega papeža. Nekaj dni je bil tudi gost jezuitskega generala Arrupeja.

Pokoju, ki je imel svoj sedež v Leningradu, je bil zadolžen za stike z drugimi krščanskimi cerkvami

zaradi zdravstvenih razlogov. V zadnjih letih ga je namreč že večkrat zadela infarkt.

Ko je umrl papež Pavel VI., ga je patriarh vsesrskje pravoslavne cerkve Pimen poslal kot svojega zastopnika na pogreb pokojnega poglavarja katoliške cerkve, v Rimu, kjer je živel v semenišču «Russicum». Je počakal tudi na izvolitev novega papeža. Nekaj dni je bil tudi gost jezuitskega generala Arrupeja.

Pokoju, ki je imel svoj sedež v Leningradu, je bil zadolžen za stike z drugimi krščanskimi cerkvami

zaradi zdravstvenih razlogov. V zadnjih letih ga je namreč že večkrat zadela infarkt.

Ko je umrl papež Pavel VI., ga je patriarh vsesrskje pravoslavne cerkve Pimen poslal kot svojega zastopnika na pogreb pokojnega poglavarja katoliške cerkve, v Rimu, kjer je živel v semenišču «Russicum». Je počakal tudi na izvolitev novega papeža. Nekaj dni je bil tudi gost jezuitskega generala Arrupeja.

Pokoju, ki je imel svoj sedež v Leningradu, je bil zadolžen za stike z drugimi krščanskimi cerkvami

zaradi zdravstvenih razlogov. V zadnjih letih ga je namreč že večkrat zadela infarkt.

Ko je umrl papež Pavel VI., ga je patriarh vsesrskje pravoslavne cerkve Pimen poslal kot svojega zastopnika na pogreb pokojnega poglavarja katoliške cerkve, v Rimu, kjer je živel v semenišču «Russicum». Je počakal tudi na izvolitev novega papeža. Nekaj dni je bil tudi gost jezuitskega generala Arrupeja.

Pokoju, ki je imel svoj sedež v Leningradu, je bil zadolžen za stike z drugimi krščanskimi cerkvami

zaradi zdravstvenih razlogov. V zadnjih letih ga je namreč že večkrat zadela infarkt.

PO POLETNIH POČITNICAH JE USTAVNO SODIŠČE OBNOVILO SVOJE DELO

ZDA in švicarske banke zavračajo nove preiskave o aferi Lockheed

Iz Amerike so na zahteve sodišča odgovorili, da so dokumenti «top secret», prav tako švicarska banka, ki je vnovčila obrok podkupnine

RIM — Po štiridesetih dneh počitnic so se v palači ustavnega sodišča ponovno odprla vrata. Vredna vrata, skozi katera so šli sodniki, ki so se včeraj v nekaterih primerih poslužili «Contrade» je bila finančna družba, vendar pa ni nihče vprašal Lefebvre, če je preko njenih kanalov pošiljal denar v tujino.

GRAZIA GASPARI

V ANCONI

Obsojena zdravnica zaradi poskusa ilegelnega splava

ANCONA — Anconsko sodišče je obsodilo na 20 mesecev zapora ginekologinjo zaradi poskusa ilegelnega splava. Zdravnico so aretirali prejšnji petek, medtem ko se je

haja, da je v njej Antonio Lefebvre večinski delničar. Ta je takoj zavrnil, da je član družbe, ki je poskušala naročiti in da se je v nekaterih primerih poslužil «Contrade» je bila finančna družba, vendar pa ni nihče vprašal Lefebvre, če je preko njenih kanalov pošiljal denar v tujino.

GRAZIA GASPARI

V ANCONI

Obsojena zdravnica zaradi poskusa ilegelnega splava

ANCONA — Anconsko sodišče je obsodilo na 20 mesecev zapora ginekologinjo zaradi poskusa ilegelnega splava. Zdravnico so aretirali prejšnji petek, medtem ko se je

haja, da je v njej Antonio Lefebvre večinski delničar. Ta je takoj zavrnil, da je član družbe, ki je poskušala naročiti in da se je v nekaterih primerih poslužil «Contrade» je bila finančna družba, vendar pa ni nihče vprašal Lefebvre, če je preko njenih kanalov pošiljal denar v tujino.

GRAZIA GASPARI

V ANCONI

Obsojena zdravnica zaradi poskusa ilegelnega splava

ANCONA — Anconsko sodišče je obsodilo na 20 mesecev zapora ginekologinjo zaradi poskusa ilegelnega splava. Zdravnico so aretirali prejšnji petek, medtem ko se je

haja, da je v njej Antonio Lefebvre večinski delničar. Ta je takoj zavrnil, da je član družbe, ki je poskušala naročiti in da se je v nekaterih primerih poslužil «Contrade» je bila finančna družba, vendar pa ni nihče vprašal Lefebvre, če je preko njenih kanalov pošiljal denar v tujino.

GRAZIA GASPARI

V ANCONI

Obsojena zdravnica zaradi poskusa ilegelnega splava

ANCONA — Anconsko sodišče je obsodilo na 20 mesecev zapora ginekologinjo zaradi poskusa ilegelnega splava. Zdravnico so aretirali prejšnji petek, medtem ko se je

haja, da je v njej Antonio Lefebvre večinski delničar. Ta je takoj zavrnil, da je član družbe, ki je poskušala naročiti in da se je v nekaterih primerih poslužil «Contrade» je bila finančna družba, vendar pa ni nihče vprašal Lefebvre, če je preko njenih kanalov pošiljal denar v tujino.

GRAZIA GASPARI

INTERVJU ŠEFA ARGENTINSKEGA VOJAŠKEGA REŽIMA

Videla napoveduje novo obdobje miru in demokracije v Argentini

Iz trte izvite izjave o vzrokih izginotja njegovih političnih nasprotnikov

RIM — Šef argentinske vojaške hunte general Videla je dal daljši intervju italijanski tiskovni agenciji ANSA, v kateri obravnava med drugim nekatera argentinska notranja vprašanja. Njegovi poskusi, da bi minimiziral hudo fašistično renesanso, še zlasti, ki je govoril o številnih osebah, ki so izginile brez sledi. Kateri so vzroki skrivnostnih izginotij Videlovih političnih nasprotnikov? Notranji spori v vrstah opozicije, ki se kolje med seboj, mnogi ljudje se skrivajo, mnogi so se izselili, mnogi pa so tako nerodni, da jim peklenjski stroji, ki jih pripravljajo večkrat kar eksplozivno v rokah. Ko položaj v Argentini ne bi bil tako tragičen, bi njegove izjave utegnile izveneti tudi kot dovpi.

Videla je sicer dopustil možnost, da je prišlo do «pretiravanja», vendar bodo krivci v teh redkih primerih kaznovani.

Vse to pa so, seveda, problemi preteklosti. Argentina, trdi njen predsednik, je na tem, da začne novo obdobje demokracije in razvoja. Politično delovanje strank in njihov obstoj sicer sta še vedno prepovedana. Trenutno nihče ne misli na volitve, saj se nikomur ne mudi, gotovo pa je, da se položaj zelo hitro normalizira in da se bo politično življenje v državi kaj kmalu obnovilo.

Kar zadeva pogovore, ki jih je imel z novim papežem Janezom Pavlom I. pa je bil Videla naravnost navdušen. «Sveti oče je pokazal, da zelo dobro pozna položaj v Argentini in je izrazil veliko razumevanje, je rekel Videla. Možnost sta torej dve: ali Videla ne stramo laže, ali pa papež ni tako dobro obveščen o položaju v Argentini, kot je rekel. saj je nepojmljivo, da bi poglavar katoliške cerkve leta 1978 izrazil «razumevanje» za počete Videlovega fašističnega režima.

Poročilo mednarodne organizacije «Amnesty International» o položaju v Argentini Videla ne pripisuje prevelikega pomena, kot ne upošteva mnenja njegovih nasprotnikov, ki ga «enostransko» kritizirajo. Ker pa «Amnesty International» trdi, da je v zadnjih mesecih v Argentini izginilo vsaj petsto oseb, si bodo voditelji te organizacije morali prevzeti za te izjave odgovornost, je grozeče zaključil general Videla. (if)

TARRAGONA — Policijske oblasti so sporočile, da je ponedeljkovo silovito trčenje med avtobusom

in kamionom v bližini Tarragone povzročilo 17 smrtnih žrtev, medtem ko je ranjenec najmanj 30.

Raffaele Ursini na začasni svobodi

REGGIO CALABRIA — Preiskovalni urad prizivnega sodišča v Reggio Calabrie je na zahtevo branilcev odredilo izpustitev štirih upraviteljev družbe Liquichimica na časasno svobodo. Raffaele Ursini, Luigi Bianchi, Bruno Sacerdoti in Pietro Scuteri so bili aretirani 10. julija v Milanu na zaporni nalog, ki ga je izdal namestnik državnega pravkarja iz Reggio Calabrie Papalia pod obtožbo poverbe obljube in prevare z obtežilnimi količinami.

Obisk voditeljev

(Nadaljevanje z 2. strani)

zazela, da bi se v duhu osimskih sporazumov prijateljstvo sodelovanje med obema državama še okrepilo. Pri tem sta tudi črtala velik pomen, ki jih imajo narodnostne skupnosti v državi in se zavzela za uveljavljanje takega informiranja, ki bi prispevalo k nadaljnjemu razvijanju in utrjevanju prijateljskih meddržavnih odnosov. Po sestanku se je delegacija udeležila kosila, ki ga je pripravil odborok Cocianni, predstavniki jugoslovanskih radiotelevizijskih zavodov pa so se podali v karakteristično tržaško restavracijo, kjer so bili gostje založništva tržaškega tiska.

V popoldanskih urah so se generalni direktorji in ostali predstavniki radijskih in televizijskih postaj podali na sedež Slovenske kulturno gospodarske zveze, kjer je sprejel predsednik Boris Race z drugimi člani osrednje slovenske organizacije. V svojem nagovoru je predvsem poudaril, da smo bili Slovenci pred dvema letoma, ko se je sklepal sporazum med Italijo in Jugoslaviijo, prepričani, da bodo danes želi prve sadove tesnejšega sodelovanja ob meji. Prepričani smo bili, da so razpršeni vsi oblaki, ki so zatemevali odnose med obema državama in da bo sporazum dokončno zlomil tiste sile, ki so pri nas nasprotovale sporazumevanju. Drugeče predstave smo mogli imeti ob prepričanju, da je nadaljeval predsednik Race, da bo nova — lahka rečemo — edina perspektiva sožitja obojnih krajev, posebno še Trsta in Gorice, pometa z vsem, kar je bilo usmerjeno nazaj in želelo, da ostane pri starem. Dočim je v ocosih dveh obema državama na splošno duha osimskega sporazuma prisoten, moramo z obžalovanjem ugotavljati, da so protiosimske sile v Trstu prisotne v veliko večji meri, kot smo si predstavljali.

Goste je nato seznanil s potekom kampanje proti sporazumevanju med obema državama, ki jo je sprožil italijanski tržaški dnevnik Il Piccolo in o poteku političnih dogodkov v mestu, do junijskih volitev. Razdelil je sedanjí politični položaj na tržaški občini, kjer ima lista per Trieste relativno večino. Ob vsem tem se vsiljuje vprašanje, na kakšen način je lista per Trieste lahko dosegla tako uveljavitev, saj vsi njeni volivci niso nasprotniki Slovencev in Jugoslovancev, kakor niso tudi vsi konservativci. Prevladalo je mnenje, da so protiosimske sile v Trstu prisotne v veliko večji meri, kot smo si predstavljali.

Goste je nato seznanil s potekom kampanje proti sporazumevanju med obema državama, ki jo je sprožil italijanski tržaški dnevnik Il Piccolo in o poteku političnih dogodkov v mestu, do junijskih volitev. Razdelil je sedanjí politični položaj na tržaški občini, kjer ima lista per Trieste relativno večino. Ob vsem tem se vsiljuje vprašanje, na kakšen način je lista per Trieste lahko dosegla tako uveljavitev, saj vsi njeni volivci niso nasprotniki Slovencev in Jugoslovancev, kakor niso tudi vsi konservativci. Prevladalo je mnenje, da so protiosimske sile v Trstu prisotne v veliko večji meri, kot smo si predstavljali.

Goste je nato seznanil s potekom kampanje proti sporazumevanju med obema državama, ki jo je sprožil italijanski tržaški dnevnik Il Piccolo in o poteku političnih dogodkov v mestu, do junijskih volitev. Razdelil je sedanjí politični položaj na tržaški občini, kjer ima lista per Trieste relativno večino. Ob vsem tem se vsiljuje vprašanje, na kakšen način je lista per Trieste lahko dosegla tako uveljavitev, saj vsi njeni volivci niso nasprotniki Slovencev in Jugoslovancev, kakor niso tudi vsi konservativci. Prevladalo je mnenje, da so protiosimske sile v Trstu prisotne v veliko večji meri, kot smo si predstavljali.

Goste je nato seznanil s potekom kampanje proti sporazumevanju med obema državama, ki jo je sprožil italijanski tržaški dnevnik Il Piccolo in o poteku političnih dogodkov v mestu, do junijskih volitev. Razdelil je sedanjí politični položaj na tržaški občini, kjer ima lista per Trieste relativno večino. Ob vsem tem se vsiljuje vprašanje, na kakšen način je lista per Trieste lahko dosegla tako uveljavitev, saj vsi njeni volivci niso nasprotniki Slovencev in Jugoslovancev, kakor niso tudi